

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronicy 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od środy 31 Sierpnia do piątku 2 września (łącznie)
Ciekawa i zupełna zmiana programu!

Berchtesgaden i królewskie jezioro (wspaniałe zdjęcia z natury) **Tydzień awjacyjny w Rejms 10 Lipca r. b. i jego nieszczęsne ofiary** (natura); **Drewniana szpada** (opowieść historyczna); **Prześladowany zięć** (komiczny); **Glorani de Medocis** (dramat historyczny w wykonaniu artystów „Teatro Dramatico Nationale w Rzymie”); **Kajtuś niema powodzenia** (komiczny); **Czarownica morskiego wybrzeża** (fantazja).

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. Szczegóły w afiszach i programach.

Teatr „ODEON”

Teatr „ODEON”

LECNICA
chorób zębów i jamy ustnej
M. PUCHAŁSKIEGO
w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjawi. Zarządzający lekarz d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 rano do 8 wieczór

RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Polska pod dyrykcją Raczyńskiego.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu KURSY HANDLOWE

W. Nassalskiego
w Częstochowie

półroczne, wieczorne dla obojga płci.

Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja, prawo handlowe, ekonomia polityczna, geografia handlowa. Zapisy przyjmuje i informacji udziela Kancelarja Kursów, ul. Teatralna № 9, codziennie od 6 do 7 po poł. Egzamin wstępne 30 Sierpnia. Wykłady rozpoczną się 1 Września r. b. 1500-15-6
Równocześnie przyjmują się zapisy na specjalne wykłady (po za kursem) korespondencyj handlowej francuskiej i niemieckiej.

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

R. Trawińskiego

przeniesiony został

1488-20-5

do domu Towarz Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

Lekceważenie życia robotników.

Pisaliśmy przed niedawnym czasem, jak niebezpieczną jest praca w kopalniach węgla, a w naszym Zagłębiu w szczególności. Czytelnicy przypominają sobie zapewne, że obliczyliśmy, iż ilość wypadków w naszych kopalniach jest bez porównania większa niż w kopalniach angielskich i niemieckich. I nie może być inaczej, skoro u nas nieprzestrzegane są najelementarniejsze przepisy bezpieczeństwa.

Oto czytamy w tej kwestji w „Kurjerze Zagłębia”:
Dzierżawcy, nie posiadający kwalifikacji fachowych, ani też odpowiedniej praktyki do prowadzenia eksploatacji węgla, prowadzili ją, każdy według swego systemu, sposobem domowym.

Na niewielkim stosunkowo obszarze, zbudowali oni kilkadziesiąt szybków, bez zastosowania jakichkolwiek urzą-

dzeń, zabezpieczających od wypadku z ludźmi, i prowadzą roboty bez planu markszajdra, na ślepo, byle tylko jak najwięcej wydobyć urobku.

Ciekawie te szybki przedstawiają się na zewnątrz. Na powierzchni niema żadnego budynku, żadnych zabezpieczeń przed wpadnięciem do szybu. Żadnych ogrodzeń, ani podwórców, ani też znaków, wskazujących przechodniom o istnieniu szybki. Zawaliska i stare porzucone szybki nie są ogrodzone, ani też nie posiadają latarni, któreby ostrzegały w porze nocnej—grozą więc niebezpieczeństwem pasącym się w pobliżu zwierzętom domowym i przechodniom. Nadto szybki nie posiadają zamknięć i podczas przerwy w pracy każdy może wejść do kopalni swobodnie, o ile, oczywiście znajdują się w danym szybie drabiny.

Wewnątrz kopalnia ta przedstawia obraz nędzy i rozpacz. Na każdym kroku spotyka się tam jawne niebezpieczeństwo dla pracujących górników i mimowoli nasuwa się pytanie, kto zechcą ci górnicy, którzy zgodzili się pracować w takich warunkach?

Wszędzie brak powietrza, lampki nie

Dr. BEM

ul. Św. Barbary Nr. 2 w Częstochowie, przyjmuje od 8 do 9½ rano i od 3 do 5 po południu. Choroby wewnętrzne, dziecięce i weneryczne. 1387

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski powrócił

i przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.
I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Ryguckiej.

Pierwszorzędny w Częstochowie
Zakład fotograficzny
W. Weskowskiego
II Aleja Nr. 26. róg Teatralnej

Biuro Techniczne
FABRYKA
"MŁOT"

Częstochowa
ul. Dojazd 28
Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacja i wodociąg, ogrzewania centralne i wentylacje Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompy Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociąg, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, III Aleja, dom własny

Egzystuje od 1887 r. Telefon 260.

WYKONUJE RZEZBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopnie mezzajkowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

owoce, to wystarczy okrzęcić pień cienkim paskiem z waty. Pewien doświadczony ogrodnik twierdzi, że wystarczy zrobić kreskę kredą dookoła pnia lub gałęzi, aby mrówki powstrzymały od wędrówek.

Mrówki, jak wiadomo, są zresztą o tyle pożyteczne, że niszczą żyjące na drzewach gąsienice chrząszczy, much i t.p., nie zabijają natomiast mszyc, które dostarczają im syropu. Jeżeli zauważymy mrówki, wędrujące szeregami po drzewie w górę i na dół, to możemy być pewni, że celem ich nie zawsze są owoce, ale najczęściej grupa mszyc, albo jakieś gąsienice. Natomiast są mrówki bezwzględnie szkodnikami w pszczelnictwie, wydają bowiem miód i czerw, są szkodliwe również w szpizarniach i ciepłarniach, wręcz nie dokuczliwe być mogą w mieszkaniu.

Sprzeniewierzenie 23 milionów.

Na kolei syberyjskiej dokonano niespodziewanej rewizji. Oto do Tomsku brzybył incognito senator Medem, który tegoż dnia dokonał rewizji w mieszkaniach urzędników kolejowych i dostawców.

Podczas rewizji znaleziono kompromitujące dokumenty w sprawach dotyczących budowy kolei syberyjskiej. Niektóre pisma określają wysokość sprzeniewierzenia na dwadzieścia trzy miliony rubli.

Sprzeniewierzenia dokonywane były również z frachtami, przeważnie na stacjach: Omsk, Nowomikołajewsk, Krasnojersk i Inokientiewskaja.

Wielu wyższych urzędników wydano i oddano pod sąd.

Satyra i humor.

DLATEGO.

Pewna kobieta powiada swej kumoszce, że sąsiad cieśla spadł z rusztowania i na miejscu się zabił.

— Dłatego też w ostatnim czasie był tak mizerny!—odpowiedziała zagadnięta.

Repertuar Teatru Krakowskiego.

—oo—

Środa 31. „Komedja o człowieku, który zaślubił niemowę”. Dwa akty Anatoła France. Przekład Tad. Zelenieckiego.

„Komedja o człowieku, który redagował gazetę rolnicza”. Fraszka sceniczna w 2-ach aktach G. Timmozy według noweli Marka Twaina. Ceny zmizone.

Letni rozkład pociągów.

Dr. Żel. Warsz.-Wied.

Przychodzą: z Warszawy: 6.39 r. 11.37 pdp. 2.33 pp. 5.39 pp. 7.20 w. 12.20 n. 4.11 n.
z Sosnowca: 8.50 r. 9.42 r. 11.20 pdp. 3.36 pp. 6.34 w. 9.13 w. 11.01 n. 1.20 n. 2.44 n.
z Piotrkowa: 9.00 r. 9.00 w.
Odchodzą: do Warszawy: 5.25 r. 9.50 r. 11.30 r. 3.46 pp. 6.42 w. 12.11 n. 1.32 n. 2.52 n.
do Sosnowca: 6.51 r. 9.18 r. 11.47 pdp. 2.41 pp. 4.20 pp. 5.49 pp. 7.26 w. 9.10 w. 4.19 n.
do Piotrkowa: 9.25 w. 12.11 n.
Dr. Żel. Herbsko-Kielecka.
Przychodzą: 9.00 r. 11.05 pdp. 1.52 pp. 5.42 pp. 9.06 w.
Odchodzą: 7.20 r. 9.40 r. 12.27 pdp. 3.30 pp. 6.20 w.

!ORKIESTRJONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, trafikarni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRJONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

ZAKŁAD FREBLOWSKI

Anieli Luchtówny
w Częstochowie III Aleja Nr. 55.

Kursy dla freblówek i ochroniarek
Słojd, gimnastyka, rysunki, konwersacja francuzka, komplety dla starszych dzieci. Zakład pomieszczony w higienicznym lokalu. Zapisy od godz. 10—3. Zajęcia 1-go Września 1733—6—2

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przyrządowych i wywosowych n. warunkach najprzystępniejszych. 448—18—0

Skład Apteczny Wacława Orzeł
przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

Piękność to potęga

na P I E G I, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie

MYDŁO ks KNEIPPA

z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietę. Bez tego podp. — falsyfikaty. Po 40 k. kawalek sprzed. wszyst. apt., skl. ap. i perfumerje.

Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5, tel. 91-07.

SKLEP

Częstochowskiego Towarzystwa Ogrodniczego
II-ga Aleja № 52
poleca: owoce, jarzyny, kwiaty cięte i doniczkowe

J. Bett & G, Berlin S. W. 48. 230

Dwa kostiumy za 6 rb. 30 kop.
Materiał na 2 kostiumy jesiennie lub wiosenne, mekzi i damski wysyłam za 6 r. 30 k. Za przesłankę dolica się 81 k. na Sybryę 8 k. Gdyby się nie podobal, fabryka zwraca pieniądze całkowicie. Materiał na mekzie ubranie składa się 4/4, ar. sukna angielskiego, trwałe wełny 2 ar. szerokości najnowszych deseni oraz 8 ar. sukna „Arkadia” modnych deseni na elegancki kostium damski. Oba we wszystkich omynych kolorach. Na żądanie wysyła się na dwa mekzie lub 2 damskie kostiumy. Za tę samą cenę (6 r. 30 k.) przy zawieszeniu na 4. lub więcej kostiumy dodaje się zupełnie darmo do każdego mekziego podszewka a do każdego damskiego skótaną zagraniczny pasek. Zamówienia wysyłać. Łódź fabrykant **Mar has Bernstein p. c.** 1721 5-1

PRACOWNIA HAFTOW i znaczenia bliziny „M A R J I”
Teatralna 13. Potrzeba jest kilkadziesiąt parian zdolnych. Przyjmują się uczennice. 1732—3—3

POTRZEBNY ucziwoy i pracowity stangret do koni wyjazdowych. Zonaci mają pierwszeństwo. Zgłosić się III aleja № 53 1747 2-2

Centralna Stacya Elektryczna w Częstochowie Oddział Instalacyi

Poleca urządzenie instalacyi oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Nakładem księgarni **W. Makowskiego** w Wilnie, filja w Mińsku

„Gloria Victis”
cykl opowiadań z 1863 roku, nap. E. Orzeszkowa wydanie pośmierne z portretem autorki rb. 1.50, do nabycia we wszystkich księgarniach. 1744 3-1

Stancya dla uczni III Aleja № 60 parter 1759 2-1

Od 1-go Września do wynajęcia 3 pokoje z kuch. i wygodami także pokój z kuchnią Aleja Nr. 60. 1757 2-1

OKAZYJNIE do wydzierżawienia 3 włoki z budynkami łąką i drzewem na opał za 200 rb. rocznie. Wiadomość Aleja Nr. 60. 1755 2-1

Zginęła karta paszportowa wydana przez fabrykę „Warta” na imię Adama Zagrzeblaka 1760 1-1

ADWOKAT Warszawa Wilcza № 18. Do 11-ej i 6-8; 1630—30—13

Szkoła 2 klasowa K. Januszajtisa z dnem 1 września r. b. zostaje przeniesioną z pod № 21 pod № 46 przy ulicy Teatralnej. Początek roku szkolnego 3 września. Półroczna opłata za naukę rb. 15, zapisa dzieci i bliższe wiadomości udziela kancelarja szkoły co dzieinnie z wyjątkiem świąt od 8-9 rano do 4 po połud., do 1 września pod № 21, później pod № 48. 1697-8 3

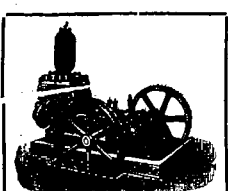
Skradziono weksel dnia 24/VIII wydany przez Franciszka Kowalekiego płatny 15 Września na rubli 50. 1748 3-2

Skradziono w Mysłowicach paszport № 293.800 wydany przez Konsula Warszawskiego na imię Piotra Kuśnierza oraz ruli 14. 1745 3-2

Do wynajęcia od 1 Września pokój z osobnym wejściem wiad. w Księgarni M. Lipskiej. 1761 2-1

Przyjmę na stancye 2 paniemi, tamże obiady. Wiadomość w Administracji. 1752

Rohn Zieliński i S-ka

Warszawa
Jerozolimska 117
adr. dla depesz „RohnZieliński”
Systemu Warthingtona
POMPY pneumatyczne „Neptun”

POMPY elektryczne i transmisyjne
Rury żebrowe. Radjatory.
Przedstawiciel Stanisław Glinesberg.
218 Częstochowa Zawiercie.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 30, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnictwem do domów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20